

NEMEN NAM GENOMEN

Liesbeth Meijer

Al bijna 20 jaar neemt de NAM het niet zo nauw met de natuurlijke waarden van het Eems-Dollard estuarium. In dit deel van de Waddenzee loost de NAM jarenlang alle boorspoeling en dit levert een aanzienlijke bijdrage aan de vertroebeling van dit estuarium op.

Het Eems-Dollard estuarium is één van de twee laatste brakwatergetidegebieden in ons land (naast de Westerschelde) en onderdeel van het waddengebied, waarvan de natuurlijke waarden door iedereen toch erkend worden.

De Werkgroep Eemsmond probeert bedreigingen van het Eems-Dollardgebied tegen te houden of te stoppen, want de overheid erkent de natuurlijke waarden van het waddengebied wel, maar beschermt ze in de praktijk niet afdoende.

Lozen van boorspoeling op de Eems

Vanaf 1967 loost de NAM dagelijks afgewerkte boorspoeling in de Eems. In 1980 ontdekte de Werkgroep Eemsmond deze lozingen, die toen op 2 punten en bovendien zonder vergunning (dus illegaal) plaatsvonden. Wel lag er al jaren een aanvraag voor een vergunning bij Rijkswaterstaat in de la.

Wanneer boorspoeling onverdund geloosd wordt, treden er direct vergiftigingsverschijnselen op, oa. bij garnalen. Na onderzoek konkludeerde TNO dat er bij verdunning van 1 op 1000 geen direkt meetbare effecten aan de fauna meer zouden optreden, dus wordt er, in principe, nu verdund geloosd.

Het grootste probleem tgv. de lozing van boorspoeling wordt daar echter niet mee opgelost, nl. de invloed op de lichtdoorlaatbaarheid van het water. De boorspoeling vertroebelt het water en veroorzaakt daardoor

problemen voor dieren die naar voedsel zoeken. Deze filterfeeders filteren het water in hun lichaam en halen zo de in het water zwevende voedseldeeltjes er uit. Het in de Planologische Kernbeslissing (PKB) vastgelegde beleid van de regering voor de Waddenzee is ook zeer duidelijk tav. boorspoeling. In de PKB staat letterlijk: 'Er mogen geen afvalstoffen, zoals boorspoeling, in de Waddenzee geloosd worden'. Lozing van boorspoeling is dus strijdig met de PKB de Waddenzee.

Na eerst de weg van het overleg met de NAM en Rijkswaterstaat geprobeerd te hebben, zijn we brieven gaan sturen naar instanties en personen die zich bekommeren om het behoud van de Waddenzee. Dit leidde onder meer tot kamervragen aan de Minister; waarom het zolang duurde voor een vergunning verleend werd en of er geen alternatieven waren. Ook deponeerden we een klacht bij de Nationale Ombudsman over de gang van zaken rond deze vergunning en de lozingen op zich.

De ombudsman kwam tot het oordeel dat de Minister zich in deze niet behoorlijk gedragen had en met name het voortdurend uitstel in de vergunningprocedure kon niet door de beugel.

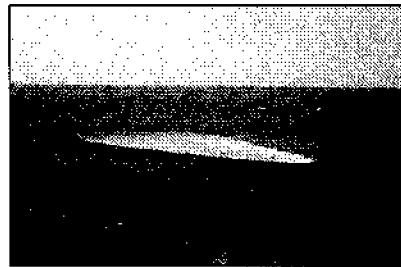
Alles bij elkaar leidde dit uiteindelijk in 1984 tot een vergunning voor de NAM en een rapportage van de commissie die al jaren piekerde over alternatieve verwerkingsmogelijkheden van boorspoeling (het NOGEPARapport).

Deze vergunning werd 'slechts' voor 3 jaar verleend en daarmee werd volgens de minister aan de PKB de Waddenzee voldaan.

Echter, de strijdigheid met de PKB en de schadelijkheid van boorspoeling werd ons inziens helemaal niet met deze vergunning opgeheven. Omdat totale stopzetting van de lozingen ons doel bleef zijn we tegen de vergunning in beroep gegaan.

Verbijsterd

In februari 1986 kwam de uitspraak van de Kroon, die ondubbelzinnig vaststelde dat de lozingen milieuhygiënisch bezwaarlijk waren en mede gezien de PKB de Waddenzee beëindigd dienden te worden. De vergunning is dan ook tot maximaal september 1986 geldig. Daarna moet de boorspoeling via inmiddels uit het NOGEPARapport verkregen alternatieve methoden verwerkt worden. De Werkgroep Eemsmond is dan

Lozingschip in de Bocht van Watum, het schuimige water op de voorgrond is de uitmonding van een rioolpijp

ook verbijsterd dat de NAM nu wederom een vergunning heeft aangevraagd voor het lozen van boorspoeling, omdat . . . de beloofde alternatieven voor verwerking niet tijdig realiseerbaar zouden zijn. De gekozen methode zou technisch niet te realiseren zijn wegens verandering van de samenstelling van de boorspoeling. De commissie had echter ook nog andere mogelijkheden aangedragen, misschien zijn die duurder of ingewikkelder!

De NAM en de instanties waarachter ze zich verschuilt, hebben nu tijd genoeg gehad om andere oplossingen voor afgewerkte boorspoeling te realiseren. Aan de beleidsnota PKB de Waddenzee moet nu eindelijk, ook in deze kwestie, maar eens recht worden gedaan. De Werkgroep Eemsmond zal zich met alle mogelijke middelen inzetten opdat het Eems-Dollardestuarium zich niet opnieuw genomen hoeft te voelen.